

Działalność innowacyjna przedsiębiorstw w Polsce w latach 2016-2018

28.10.2019 r.

↑ 4,8 p. proc.

Wzrost odsetka przedsiębiorstw przemysłowych, które wprowadziły innowacje produktowe

↑ 4,2 p. proc.

Wzrost odsetka przedsiębiorstw usługowych, które wprowadziły innowacje produktowe

W latach 2016-2018 aktywność innowacyjną wykazało 26,1% przedsiębiorstw przemysłowych oraz 21,0% przedsiębiorstw usługowych. Nakłady na działalność innowacyjną poniesione w 2018 r. w przedsiębiorstwach przemysłowych wyniosły 23388,7 mln zł, a w przedsiębiorstwach usługowych – 13094,8 mln zł. W 2018 r. udział przychodów ze sprzedaży produktów nowych lub znacząco ulepszonych, wprowadzonych na rynek w latach 2016-2018, w przychodach ogółem w przedsiębiorstwach przemysłowych wyniósł 9,1%, a w usługowych – 3,2%.

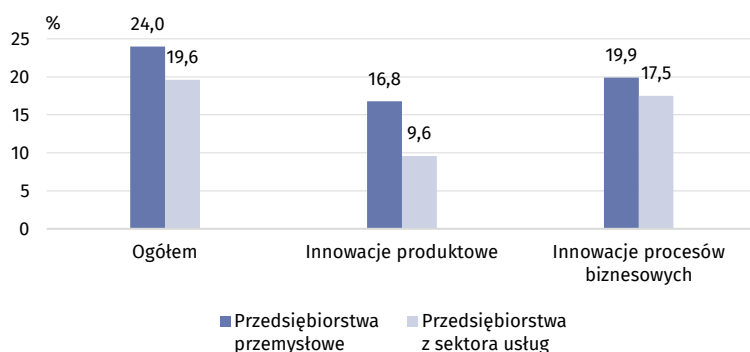
Prezentowane dane częściowo różnią się metodologicznie od prezentowanych w roku poprzednim. Spowodowane jest to wdrożeniem nowej metodologii badań innowacji w Unii Europejskiej, opartej na opublikowanej w 2018 r. czwartej, zrewidowanej edycji Podręcznika Oslo. Główną zmianą jest wprowadzenie nowej kategorii innowacji – innowacji procesów biznesowych i rezygnacja z dotychczas badanych innowacji: procesowych, organizacyjnych i marketingowych.

Aktywność innowacyjną w latach 2016-2018 (tj. wdrożenie innowacji produktowych lub procesów biznesowych, bądź prowadzenie działalności innowacyjnej zaniechanej lub niezakończonych) zadeklarowało 26,1% przedsiębiorstw przemysłowych i 21,0% przedsiębiorstw usługowych.

W tym okresie innowacje (nowe lub znacząco ulepszone produkty lub procesy biznesowe) wprowadziło 24,0% przedsiębiorstw przemysłowych i 19,6% przedsiębiorstw usługowych. Zarówno innowacje produktowe, jak i innowacje procesów biznesowych częściej wprowadzały przedsiębiorstwa przemysłowe niż usługowe (odpowiednio 16,8% i 19,9% wobec 9,6% i 17,5%).

Większy był odsetek przedsiębiorstw przemysłowych niż usługowych, które wprowadziły innowacje w latach 2016-2018

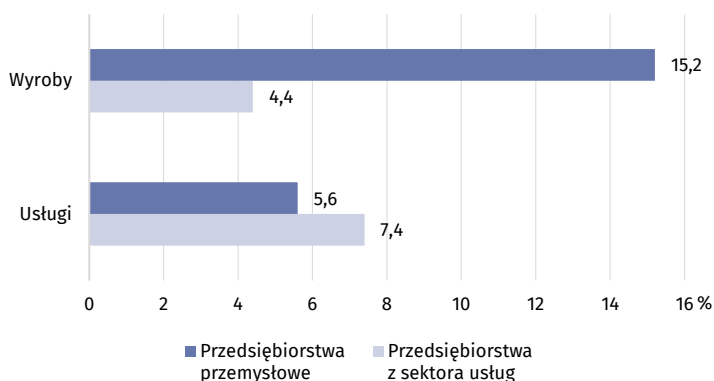
Wykres 1. Odsetek przedsiębiorstw, które w latach 2016-2018 wprowadziły innowacje

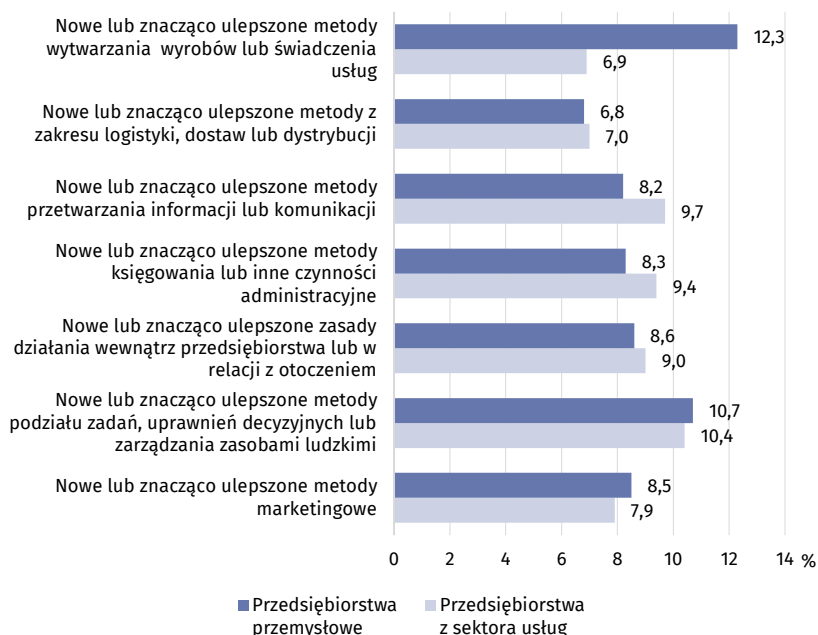
W latach 2016-2018 w ramach innowacji produktowych, nowe lub znacząco ulepszone wyroby wprowadziło 15,2% przedsiębiorstw przemysłowych i 4,4% usługowych, natomiast nowe lub znacząco ulepszone usługi – 5,6% przedsiębiorstw przemysłowych i 7,4% usługowych.

Innowacje procesów biznesowych wdrożyło 19,9% przedsiębiorstw przemysłowych oraz 17,5% przedsiębiorstw usługowych. Przedsiębiorstwa przemysłowe najczęściej wprowadzały nowe lub znacząco ulepszone metody wytwarzania produktów (12,3%), a podmioty usługowe – nowe lub znacząco ulepszone metody podziału zadań, uprawnień decyzyjnych lub zarządzania zasobami ludzkimi (10,4%).

Wykres 2. Odsetek przedsiębiorstw, które w latach 2016-2018 wprowadziły innowacje produktowe

Wykres 3. Odsetek przedsiębiorstw, które w latach 2016-2018 wprowadziły innowacje procesów biznesowych

Największy odsetek przedsiębiorstw przemysłowych, które wprowadziły innowacje produktowe lub procesów biznesowych wystąpił w działach *Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych* (52,0%) oraz *Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych* (51,6%), natomiast w usługach – w działach *Ubezpieczenia, reasekuracja oraz fundusze emerytalne, z wyłączeniem obowiązkowego ubezpieczenia społecznego* (77,6%) oraz *Badania naukowe i prace rozwojowe* (58,5%).

Tablica 1. Odsetek przedsiębiorstw innowacyjnych w latach 2016-2018 według wybranych rodzajów działalności (działy PKD)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przedsiębiorstwa, które wdrożyły innowacje		
	ogółem	produktowe	procesów biznesowych
	w %		
Przedsiębiorstwa przemysłowe			
Produkcja artykułów spożywczych	20,9	15,3	16,6
Produkcja odzieży	13,0	7,7	10,0
Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych	16,3	8,9	11,8
Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	39,0	30,5	33,9
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	45,5	36,9	37,6
Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych	52,0	47,2	37,6
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	51,6	45,1	36,3
Przedsiębiorstwa usługowe			
Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	16,7	7,5	14,8
Transport lądowy oraz transport rurociągowy	12,7	3,7	11,7
Transport wodny	16,7	8,3	16,7
Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana	43,5	34,3	38,2
Działalność usługowa w zakresie informacji	33,3	20,1	31,2
Ubezpieczenia, reasekuracja oraz fundusze emerytalne, z wyłączeniem obowiązkowego ubezpieczenia społecznego	77,6	50,7	77,6
Badania naukowe i prace rozwojowe	58,5	38,7	51,2

Biorąc pod uwagę liczbę pracujących, największy udział w ogólnej liczbie przedsiębiorstw wprowadzających innowacje miały jednostki o liczbie pracujących 250 osób i więcej. Zarówno w przemyśle, jak i w usługach przedsiębiorstwa w tej klasie wielkości najczęściej wprowadzały innowacje procesów biznesowych (odpowiednio 56,9% i 44,1%).

Wśród przedsiębiorstw wprowadzających innowacje największy udział miały podmioty o liczbie pracujących 250 osób i więcej

Tablica 2. Odsetek przedsiębiorstw, które wprowadziły innowacje w latach 2016-2018 według liczby pracujących

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przedsiębiorstwa, które wprowadziły innowacje	
	produktowe	procesów biznesowych
	w %	
Przedsiębiorstwa przemysłowe	16,8	19,9
liczba pracujących:		
10-49	11,5	13,4
50-249	26,2	31,9
250 i więcej	48,0	56,9
Przedsiębiorstwa z sektora usług	9,6	17,5
liczba pracujących:		
10-49	8,1	14,5
50-249	14,3	28,6
250 i więcej	26,3	44,1

Nakłady na działalność innowacyjną

Nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach przemysłowych w 2018 r. wyniosły 23388,7 mln zł (o 16,5% mniej niż przed rokiem), natomiast w przedsiębiorstwach usługowych – 13094,8 mln zł (o 0,4% mniej).

W przedsiębiorstwach przemysłowych dominowały nakłady inwestycyjne na środki trwałe i wartości niematerialne i prawne, które stanowiły 52,3% wszystkich nakładów na innowacje. Przedsiębiorstwa usługowe najczęściej środków przeznaczyły na działalność badawczą i rozwojową (57,7%) oraz na inwestycje (22,9%).

W strukturze nakładów na działalność innowacyjną według źródeł finansowania, w przedsiębiorstwach przemysłowych oraz usługowych największy był udział środków własnych (odpowiednio 75,5% i 88,1%); znacznie mniejszy udział stanowiły kredyty, pożyczki i inne zobowiązania finansowe od instytucji finansowych (odpowiednio 8,1% i 2,1%) oraz środki pozyskane z zagranicy (odpowiednio 5,4% i 5,1%).

Nakłady poniesione na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach przemysłowych były o 78,6% wyższe niż w przedsiębiorstwach usługowych

Tablica 3. Nakłady na działalność innowacyjną

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	2018
	w mln zł		
Przedsiębiorstwa przemysłowe	28304,7	28023,5	23388,7
Przedsiębiorstwa z sektora usług	10706,2	13142,2	13094,8

Przychody ze sprzedaży

W 2018 r. udział przychodów ze sprzedaży produktów nowych lub znacząco ulepszonych, wprowadzonych na rynek w latach 2016-2018, w przychodach ogółem wyniósł w przedsiębiorstwach przemysłowych 9,1%, a w usługowych – 3,2%. Największy udział tych przychodów, zarówno w przedsiębiorstwach przemysłowych, jak i usługowych odnotowano w podmiotach o liczbie pracujących 250 osób i więcej (odpowiednio 11,3% i 5,1%).

Wyróżnia się przychody ze sprzedaży produktów nowych lub znacząco ulepszonych dla rynku, na którym działa przedsiębiorstwo oraz – tylko dla przedsiębiorstwa.

Tablica 4. Udział przychodów ze sprzedaży produktów nowych lub znacząco ulepszonych w przychodach ze sprzedaży ogółem

WYSZCZEGÓLNIENIE	Produkty wprowadzone na rynek					
	ogółem		nowe dla rynku		nowe tylko dla przedsiębiorstwa	
	2015-2017	2016-2018	2015-2017	2016-2018	2015-2017	2016-2018
	w %					
Przedsiębiorstwa przemysłowe	7,1	9,1	3,4	3,2	3,6	5,9
liczba pracujących:						
10-49	2,0	2,8	1,1	1,3	0,8	1,5
50-249	4,6	5,4	2,0	2,2	2,6	3,2
250 i więcej	8,7	11,3	4,3	3,8	4,4	7,5
Przedsiębiorstwa z sektora usług	3,0	3,2	1,5	1,1	1,5	2,1
liczba pracujących:						
10-49	0,7	1,6	0,3	0,6	0,4	0,9
50-249	2,0	1,8	1,1	0,6	0,9	1,1
250 i więcej	5,1	5,1	2,6	1,7	2,5	3,4

W 2018 r. udział przychodów ze sprzedaży produktów nowych lub znacząco ulepszonych dla rynku w przychodach ze sprzedaży produktów innowacyjnych zarówno w przemyśle, jak i w usługach wyniósł 34,9%.

Uwagi metodologiczne

1. Informację opracowano na podstawie wyników badań GUS *Innowacje w przemyśle* oraz *Innowacje w sektorze usług* zrealizowanych w 2019 r. w ramach międzynarodowego projektu badawczego *Community Innovation Survey* (CIS 2018) koordynowanego przez Eurostat, z zakresu prowadzonej w latach 2016-2018 działalności innowacyjnej.

2. Badaniem *Innowacje w przemyśle* objęte były przedsiębiorstwa o liczbie pracujących 10 osób i więcej oraz prowadzące działalność zaklasyfikowaną według PKD 2007 do sekcji: B – Górnictwo i wydobywanie, C – Przetwórstwo przemysłowe, D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych lub E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją.

3. Badaniem *Innowacje w sektorze usług* objęte były podmioty o liczbie pracujących 10 osób i więcej oraz prowadzące działalność zaklasyfikowaną według PKD 2007 do następujących sekcji i działów: dział 46 – Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi, sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa, sekcja J – Informacja i komunikacja, sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, dział 71 – Działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne, dział 72 – Badania naukowe i prace rozwojowe, dział 73 – Reklama, badanie rynku i opinii publicznej.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Szczecinie
Ośrodek Statystyki Nauki, Techniki,
Innowacji i Społeczeństwa Informacyjnego
Joanna Piotrowska
Tel: 91 459 75 17
SekretariatUSSZC@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Banaszek
Tel: 22 608 34 75, 22 608 30 09
e-mail: rzecznik@stat.gov.pl

Wydział Współpracy z Mediami

Tel: 22 608 34 91, 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

[@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)

[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

Powiązane opracowania

[Działalność innowacyjna przedsiębiorstw w Polsce w latach 2015-2017](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych – Nauka i technika – Działalność innowacyjna](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Działalność innowacyjna](#)

[Innowacja produktowa](#)

[Nakłady na działalność innowacyjną](#)